

EL VE MAKİNE NAKİŞÇİSİ

TANIM

İş talimatı doğrultusunda, desen hazırlayan, malzemeleri belirleyen, temin eden, elde ya da makinada nakış tekniklerini kullanarak çeşitli zemin üzerine işleme yapma bilgi ve becerisine sahip kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Kum iğnesi, astragan iğnesi, blonya iğnesi, çin iğnesi, aplike, beyaz iş, Türk işi ve hesap işi, Maraş işi, Antep işi, kadife işi, çöp işi, tül işi, basit nakış iğneleri ve yardımcı iğne tekniklerine uygun deseni tespit eder.
- Desen ve tekniğe uygun kumaşı seçer.
- Kumaşın ölçüsüne göre desenle uygun bir kompozisyon belirler.
- Desen veya motifi porşemen kâğıt üzerine çizer.
- Kumaş cinsine göre desenleri çizme, delme, sayma, teyelleme yapar.
- Ütüleme, oyma ve kopya kâğıdı gibi değişik teknikler yardımı ile kumaşa geçirir.
- Uygulanacak tekniğe göre kasnakla ya da kasnaksız makine nakışları tekniklerini kullanır.
- Seçilen iplikleri makineye takar ve gerekli ayarlarını yapar.
- Makinada belirlenen motif veya deseni kumaşa işler.
- Otomatik makinelerdeki hazır motif ve desenleri kumaşa işler.
- Gerektiğinde yapılan işin kenar kısımlarına piko çeker ve kenar temizleme tekniklerini uygular.
- İplik yerine kurdele işi, tel kırma, pul-boncuk veya benzeri dekoratif malzemeler de kullanır.
- Kullanılan makine ve ekipmanların bakım ve temizliğini yapar.
- Ürün maliyet hesabı yapar,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- El tipi veya sanayi tipi dikiş makinesi,
- Kumaş deri gibi tekstil malzemeleri,
- Makas, mezura, yüksük,
- Overlok makinesi,
- Düğme, kanca, kopça,
- Kasnak,
- İğne, tığ, pul, boncuk, tel kırma teli
- Ütü,
- Muhtelif iplikler (Çamaşır ipeği, makine nakış iplikleri vb.)
- Muhtelif kâğıtlar (Parşomen kâğıdı, milimetrik kâğıt vb.)

EL VE MAKİNE NAKİŞÇISI

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

El ve Makine Nakış Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- El ve gözlerini eş güdümlerle kullanabilen,
- Yaratıcı ve estetik değerlendirme gücüne sahip,
- Detaylara özen gösteren,
- Dikkatli ve sabırlı,
- İşbirliği yapabilen, ekip çalışmasına yatkın,
- Renkleri ayırt edebilen,
- Şekiller arasında benzerlikleri ve farklılıkları algılayabilen,
- Yeniliklere açık,
- Zamanını iyi kullanabilen,
- Temiz ve düzenli çalışma alışkanlığına sahip,
- Pratik çözümler üretebilen,
- Tasarım gücü olan kişiler olması gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Meslek uzun süre ve kapalı yerde çalışabilmeyi gerektirmekte; ayrıca vardiya sistemi uygulanabilmektedir. Meslekte, bir ürünün olabildiğince aynı kişi tarafından bitirilmesi önem taşımaktadır. El nakışında, bireylerin el işleri ve tarzları arasında farklılık oluşabileceği için bir ürünü bir kişinin tamamlamasına özellikle dikkat edilmelidir.

EL VE MAKİNE NAKİŞÇİSİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinin “El Sanatları Teknolojisi” alanının “El ve Makine Nakışı” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;
- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
 - Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
 - 14 yaşını doldurmuş olmak,
 - Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

EL VE MAKİNE NAKİŞÇISI

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Teknolojik gelişmeler paralelinde, nakışçılık mesleğinde verimliliğin arttığı gözlenmektedir. Özellikle elde kullanılan makinelerin yerini elektronik makinelerin alması, desen çizimlerinde bilgisayardan yararlanılması, bir makinede 15'e kadar iğne kullanılabilmesi, makinelerin işleme alanının genişlemesi vb. teknolojik gelişmeler göze çarpmaktadır.

Küçük ölçekli atölyelerin kapanması ve işletme boyutlarının büyümesi yönünde bir eğilim olduğu görülmektedir. El nakışları, makinede yapılan nakışlara göre daha kaliteli olmakta ve daha uzun süre kullanılabilir. El nakışlarına olan talebin eskiye oranla arttığı dikkati çekmektedir. Bu alanda mezun olan öğrenciler nakış yapan işletmelerde, moda evlerinde, el nakışı ve makine nakışı üretimi yapan atölyelerde, desen çizimi yapan firmalarda, perdecilerde, yorgancılarda, çeyiz yapan işletmelerde, gelinlikçilerde, turistik eşya üretimi yapan firmalarda, kendi işyerlerinde veya evlerinde çalışma imkânları vardır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çıracak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

Toplu iş sözleşmesinin uygulandığı işyerlerinde ise, ücret toplu iş sözleşmesine göre belirlenmektedir.

Kendi işini kuranlarda kazanç daha yükselmekte ancak değişkenlik göstermektedir.

EL VE MAKİNE NAKİŞÇISI

G-MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

-

BENZER MESLEKLER

- Dekoratif Ev Tekstili Teknisyeni,
- El ve Makine Dikişçisi,
- Hazır Giyim Model Makineciliği Teknisyeni,
- Sanayi Nakışçısı,
- Desinatör,
- Takı Tasarımcısı.

EL VE MAKİNE NAKİŞÇISI

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- 3308 Sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu”,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/> ,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya, meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.